

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1974

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
213

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί αποκαταστάσεως της δημοκρατικής νομιμότητος και ορθώσεως θεμάτων του δημοσίου βίου μέχρι του οριστικού καθορισμού του πολιτεύματος και της καταρτίσεως νέου Συντάγματος της Χώρας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

Την κατά την 23ην Ιουλίου 1974 επισυμβάσασα μεταβολήν και την διά ταύτης ανάθεσιν της Πρωθυπουργίας εις τον Κωνσταντίνον Καραμανλήν.

Την καθολικήν και ομόφωνον συμπαραστάσιν του Έλληνικού Λαού.

Με συναίσθησιν της βαρείας ιστορικής εφύνης την οποίαν έχει επωμισθή η Κυβέρνησις έναντι του Έθνους.

Έμπνεόμενοι από τον πατριωτισμόν του Λαού και το ύψηλόν φρόνημα και την ισχύν των υπερασπιστών της Έθνικης Ακεραιότητος και Ασφαλείας.

Με πίστιν εις το μέλλον της Χώρας και με γνώμονα των πράξεων ήμων, την αντιμετώπισιν της έθνικης κρίσεως και την ταχείαν αποκατάστασιν ελευθέρου δημοκρατικού βίου.

Διακηρύσσοντες ότι θα ασκήσωμεν την εμπειστυμένην εις ήμας έξουσίαν με αποκλειστικόν κριτήριον την επίτευξιν των ταχθέντων στόχων εις τρόπον ώστε ο Έλληνικός Λαός να αναλάβη, δημιουργουμένων των απαραίτητων προϋποθέσεων, την εφύνην των πεπωμένων του.

Αποφασίζομεν

Άρθρον 1

Από της δημοσιεύσεως της παρούσης Συντακτικής Πράξεως και μέχρι της ψηφίσεως του ήριστικού Συντάγματος της Χώρας επανατίθεται εν ισχύ το Σύνταγμα της 1ης Ιανουαρίου 1952, εξαιρέσει των διατάξεων αυτού των καθορίζουσών την μορφήν του Πολιτεύματος.

Άρθρον 2

Μέχρι του ήριστικού καθορισμού της μορφής του Πολιτεύματος διά της ελευθέρας εκφράσεως της βουλήσεως του Έλληνικού Λαού τὰ καθήκοντα του Ανωτάτου Αρχοντος ασκούνται υπό του Προέδρου της Δημοκρατίας. Όπου εις το επανατιθέμενον εν ισχύ Σύνταγμα αναφέρεται ο Βασιλεύς νοείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Τὰ άρθρα 43, και 45 έως και 53 τελούν εν αναστολή.

Άρθρον 3

Αί επανατιθέμενα εν ισχύ διατάξεις του Συντάγματος 1952 τροποποιούνται και συμπληρούνται κατά τὰ εν τοίς επομένοις άρθροις ορίζόμενα, δύναται δὲ νὰ προσαρμώζωνται πρὸς τὰς αντιμετωπιζόμενας κατά την μεταβατικήν μέχρι της συγκλήσεως της Έθνικης Αντιπροσωπίας περιόδον έθνικὰς και πολιτικὰς περιστάσεις διά της εκδόσεως υπό του Υπουργικου Συμβουλίου Συντακτικῶν Πράξεων κυρουμένων και δημοσιευομένων υπό του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Άρθρον 4

Εις το άρθρον 17 του Συντάγματος προστίθενται αὶ ακόλουθοι παράγραφοι:

«Η υπό του Δικαστηρίου οριζομένη αποζημίωσις καταβάλλεται υποχρεωτικῶς εντός έτους από της εκδόσεως της δικαστικῆς αποφάσεως, άλλως η απαλλοτριώσις αίρεται αὐτοδικαίως.

Εις περιπτώσεις απαλλοτριώσεως πρὸς εκτάλεισιν πολυεδμικῶν η ρυμοτομικῶν σχεδίων νόμος δύναται νὰ προβλέψη ἀντὶ της εἰς χρῆμα αποζημιώσεως τὴν παραχώρησιν ἀκινήτου εκτάσεως ἴσης αξίας πρὸς τὴν απαλλοτριωμένην. Έγχειρομένης ἀμειωσιγότησεως περὶ της αξίας του ανταλλάγματος αποφασίζει τὸ δικαστήριον, δυνάμενον νὰ ἐπιδικάσῃ συμπληρωτικῶς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν.

Διά νόμου δύναται προκειμένης εκτελέσεως δημοσίων έργων η έργων κοινῆς ωφελείας, νὰ ἐπιτρέπηται η απαλλοτριώσις περιοχῶν κατά ζώνας.

Έπιτρέπεται ὁ ἀναδοχὸς ἀγροτικῶν εκτάσεων κατά τὴν υπό εἰδικου νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν».

Άρθρον 5

Έν τέλει του άρθρου 20 προστίθεται η ακόλουθος παράγραφος:

«Νόμος ορίζει τὰς ἐγγυήσεις υπό τὰς οποίας η δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν δεσμεύεται υπό του ἀπορρήτου διά λόγους έθνικῆς ασφαλείας και δημοσίας τάξεως η πρὸς διακρίβωσιν ἀπεχθῶν ἐγγυημάτων».

Άρθρον 6

Έν τέλει του άρθρου 21 προστίθεται η ακόλουθος παράγραφος:

«Οὐδὲν ἄτομον, οὐδὲ τμήμα του Λαού ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιποιηθῇ ὅπωςδήποτε τὴν ἀσκῆσιν της λαϊκῆς κυριαρχίας και τῶν έξουσιῶν αὐτῆς».

Άρθρον 7

Τὸ άρθρον 28 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Η δικαστικὴ έξουσία ἐνεργεῖται διά τῶν Δικαστηρίων, αὶ δὲ δικαστικαὶ αποφάσεις εκτελοῦνται ἐν ὀνόματι του Προέδρου της Δημοκρατίας».

*Άρθρον 8

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 84 καταργείται.

2. Αι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του αὐτοῦ άρθρου περί ισοτιμίας και ασυμμετρίας των καθηκόντων του Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας πρὸς ἕτερα ἔργα, ἔχουν ἐφαρμογήν και ἐπὶ τῶν Παρέδρων και Εἰσηγητῶν του Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς και ἐπὶ τῶν Δικαστῶν τῆς Φορολογικῆς Δικαιοσύνης.

*Άρθρον 9

Εἰς τὸ ἄρθρον 112 του Συντάγματος προστίθεται ἡ ἀκόλουθος παράγραφος:

«Τὸ κατ' ἐφαρμογήν τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐκδοθὲν Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2687 του ἔτους 1953 «περὶ ἐπενδύσεων και προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», ὡς ἀποφεντικῶς ἡρμηκεύθη διὰ του Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2928 του ἔτους 1954 και τῆς παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 4256 του ἔτους 1962, διατηρεῖ τὴν ἡν ἐκέκτητο τυπικὴν ἰσχύν. Νεώτερος Νόμος ἐφ' ἄπαξ ἐκδιδομένου, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω Νομοθετικὸν Διάταγμα πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας εἰς τὰ περὶ ὧν πρόκειται κεφάλαια του ἐξωτερικοῦ».

*Άρθρον 10

1. Μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ του Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ νομοθετικῶν διαταγμάτων κυρουμένων, ἐκδιδομένων και δημοσιευομένων ὑπὸ του Ἀνωτάτου Ἀρχόντος.

2. Διὰ τοιούτων νομοθετικῶν διαταγμάτων δύναται νὰ ρυθμίζωνται και μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως θέματα προσωπῶντα ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967 και ἐφ' ἐξῆς ἐκδοθεισῶν Συντακτικῶν ἢ συνταγματικῶν χαρακτηριστῶν Πράξεων ὡς και πᾶν ἕτερον θέμα σχετικὸν πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος και τῶν ἀτομικῶν και πολιτικῶν ἐλευθεριῶν ὡς και πρὸς τὴν ἀνάκλησιν, κατάργησιν ἢ ἄρσιν τῶν συνεπειῶν πάσης φύσεως γενικοῦ ἢ ἀτομικοῦ χαρακτηριστῶν πράξεων γενομένων κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον.

*Άρθρον 11

Τὴν διοίκησιν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἀσχεῖ ἡ Κυβέρνησις διὰ του Ἀρχηγῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει. Ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ὡς και οἱ Ἀρχηγοὶ του Στρατοῦ Ἑλλάδος, Θαλάσσης και Ἀέρος ἐπιλέγονται μεταξὺ τῶν συγκεντρώντων τὰ κατὰ Νόμον προσόντα ὑπὸ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ἀμύνης συγκροτουμένου ὡς νόμος ὀρίζει.

*Άρθρον 12

Κατὰ τὸ μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας διάστημα, ὁ νόμος περὶ καταστάσεως πολιτορκίας τίθεται εἰς ἐφαρμογήν διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει του Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀνευ ἑτέρας διατυπώσεως, καθορίζοντος δὲ συνάμα και τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Δι' ὁμοίου Διατάγματος δύναται νὰ αἴρηται ἢ νὰ παρατείνηται ἡ ἰσχὺς του κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατάγματος.

*Άρθρον 13

Εἰς τὸ ἄρθρον 80 του Συντάγματος προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι παράγραφοι:

«Μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἡ ἀνάκρισις ἐπὶ τῶν ποινικῶν ἀδικημάτων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν νόμων περὶ εὐθύνης τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως και τῶν Ὑπουργῶν ἐνεργεῖται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, μὴ ἀπαιτουμένης προτέρας εἰδικῆς ἀδείας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς προανακρίσεως, ὁ διατάξας τὴν προανάκρισιν ὑποβάλλει πόρισμα εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης, ὅστις εἰσάγει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν του Συμβουλίου Ἐπικρατείας, συνερχομένου ὑπὸ τὴν προεδρίαν του ἰδίου πρὸς λήψιν ἀποφάσεως περὶ τῆς ὀριστικῆς παύσεως τῆς ποινικῆς διώξεως ἢ τῆς περαιτέρω συνεχίσεως αὐτῆς ἐνώπιον του κατὰ τὴν παράγραφον 1 Εἰδικοῦ Δικαστηρίου. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐν Ὀλομελείᾳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀσχεῖ και πάσας τὰς λοιπὰς σχετικὰς ἀρμοδιότητας τῆς Βουλῆς».

«Ἡ λῆξις τῆς παραγραφῆς πάντων τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν νόμων περὶ εὐθύνης τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως και τῶν Ὑπουργῶν ἀναστέλλεται μέχρι πέρας τῆς πρώτης συνόδου τῆς μελλούσης νὰ συγκληθῇ Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας».

*Άρθρον 14

Τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ καλύματος ἐξ ἀουδήποτε λόγου ἀναπληροῖ ὁ Πρωθυπουργός.

*Άρθρον 15

Τὸ δημοσιευθὲν τὴν 15ην Νοεμβρίου 1968 κείμενον Συντάγμα, ὡς διευορφώθη διὰ του Προεδρικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 370/1973, ὡς και πάσα ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967 και ἐφ' ἐξῆς ἐκδοθεῖσα συνταγματικοῦ περιεχομένου πράξις καταργοῦνται.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1974.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΞΕΝΟΦ. ΖΩΛΩΤΑΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΛΗΣ, ΕΤΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΤΣΟΣ, ΝΙΚΟΛ. ΛΟΥΤΡΟΣ, ΙΩΑΝ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ, ΧΑΡΑΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ, ΑΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΑΝΔΡ. ΚΟΚΚΕΒΗΣ, ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓ. ΜΤΩΛΩΝΑΣ, ΙΩΑΝ. ΜΗΝΑΙΟΣ.

Ἐθεωρήθη και ἐτέθη ἡ μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1974

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ